Lietas Nr. C28443813
Lietas arhīva Nr. C-1983-14/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2014.gada 14.augustā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnesis J.Stūrmanis rakstveida procesā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja civillietu AS "Citadele banka" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 4.novembrī Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā saņemts AS „Citadele banka" (turpmāk prasītāja) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. A/ (turpmāk atbildētājs) par naudas piedziņu, kurā norādīts, ka atbildētāja un AS „Parex banka" (tagadējais nosaukums AS „Citadele banka") starpā pastāv saistība, pienākums šo saistību abpusēji pildīt, kā arī prasīt izpildījumu, pamatojoties uz 2009.gada 17.augusta līgumu par parāda samaksu Nr.LPS – 5. – 09/202. Puses vienojās, ka AS „Parex banka" sastāda maksājumu grafiku par parāda samaksu, bet atbildētājam ir pienākums atmaksāt prasītājai parādu līgumam pievienotā maksājumu grafikā noteiktajos termiņos un apmērā, kā arī citus maksājumus, kas noteikti līguma noteikumos. Atbildētājs ir izmantojis kredīta limita summu Ls 738,26 apmērā un nav veikti ikmēneša maksājumi par parāda samaksu, saskaņā ar līguma maksājuma grafikā noteikto. Atbildētājs nokavējis maksājumu un pārtērējis kredīta limitu Ls 738,26 apmērā. Prasītāja, pamatojoties uz atbildētāja maksājumu kavējumu, saskaņā ar līgumu un ievērojot Civillikuma 1589.pantu, rakstiski nosūtīja atbildētājam paziņojumu par līguma parāda samaksu saistību neizpili un lūdza atbildētāju veikt visu parāda samaksu ne vēlāk kā līdz 2013.gada 23.jūlijam. Atbildētājs nav veicis līguma maksājuma grafika noteiktos maksājumus. Prasītāja vienpusēji atkapās no līguma un nosūtīja atbildētājam par to rakstisku paziņojumu, pieprasot samaksāt visu nesamaksāto parāda summu un aprēķināto līgumsodu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1., 1401., 1469., 1472., 1511., 1548., 1579., 1587., 1590., 1651.pantu, 1652.panta otrās daļas 3.punktu, 1661., 1662., 1716., 1729., 1753., 1756., 1759., 1763., 1770., 1771., 1772., 1773., 1775., 1779., 1828., 1838., 1943.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja galveno parādu Ls 738,26 apmērā, līgumsodu Ls 42, 23 apmērā, tiesas izdevumus – valsts nodevu Ls 117,07 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 apmērā, kopā – Ls 900,86 apmērā, kā arī lūdz apstiprināt prasītājas tiesības saņemt likumiskos kavējuma procentus 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasības pieteikumā norādīts, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, 2013.gada 11.novembrī uz prasības pieteikumā norādīto dzīvesvietas adresi, kas vienlaicīgi ir atbildētāja deklarētā dzīvesvietas adrese, atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai.

2013.gada 10.decembrī Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums prasības pieteikumam maza apmēra prasībā par naudas piedziņu, kurā norādīts, ka prasību neatzīst. Papildus norādīts, ka 2013.gada augustā telefoniski vienojās ar bankas darbiniecei, ka iespēju robežās nomaksās parādu līdz gada beigām. Oktobrī, novembrī samaksāt neizdevās, bet decembrī iemaksās 100. Norāda, ka viņam ir grūta finansiālā situācija, taču pēdējo 3 gadu laikā viņš 4 līdzīgus kredītus atdevis. Iespējams tuvākā pusgadā samaksās visu parādu. Atbildētājs lūdz noraidīt prasību. Paskaidrojumā norādīts, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

2013.gada 27.decembrī Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā saņemta prasītājas atsauksme uz atbildētāja paskaidrojumiem, kurā norādīts, ka uzskata, ka atbildētājs ir brīvprātīgi uzņēmies saistību ar visām tās sekām un nav cēlis iebildumus par šīs saistības niansēm. Prasītāja paskaidro, ka saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai puses zaudējumus. Prasītāja uzskata, ka sprieduma labprātīgas neizpildes gadījumā, to, kādu summu atbildētājs spējīgs maksāt konkrētajā brīdī, izvērtēs tiesu izpildītājs.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu un iebildumu pamatojumu. Prasītājam jāpierāda sava prasība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis.

No lietas materiāliem pievienotās 2009.gada 17.augusta līguma par parāda samaksu Nr.LPS-5.-09/202 kopijas redzams, ka puses noslēdza līgumu par to, ka atbildētājs atzīst, ka viņa parāda saistības pret prasītāju, kas izriet no kartes līguma, 2009.gada 17.augustā ir Ls 1081,12 apmērā. Atbildētāja uzņēmās veikt parāda apmaksu saskaņā ar maksājumu grafiku.

Tiesa atzīst, ka līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām un ir saistošs abām pusēm.

Tiesa konstatē, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu.

Civillikuma 1828.pantā norādīts, ka, ja izpildījumam ir noteikts laiks, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu. Turklāt, Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.

No lietas materiāliem pievienotās 2013.gada 28.jūnija paziņojuma par parāda samaksu saistību neizpildi kopijas redzams, ka uz 2013.gada 28.jūniju atbildētājs nav veicis līgumā noteiktos maksājumus līgumam pievienotājā maksājumu grafikā norādītajā termiņā un apmērā, tādējādi viņa kavētie maksājumi un aprēķinātais līgumsods, kas ir jāsamaksā prasītājai ir Ls 880,45 apmērā. Prasītāja paziņoja, ka vienpusēji izbeidz līgumu un aicina atbildētāju nekavējoties ne vēlāk kā līdz 2013.gadda 23.jūlijam samaksāt prasītājai visus līgumā paredzētos maksājumus un aprēķināto līgumsodu, brīdinot, ka pretējā gadījumā tiesā tiks celta prasība par parāda piedziņu.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētājs nav veicis pilnu parāda apmaksu pēc līguma, kā arī nav nokārtojis savas saistības pret prasītāju līdz lietas izskatīšanai tiesā pēc būtības, tādejādi ir pielaidis parāda samaksas nokavējumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, to, ka samaksa ir izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

2013.gada 10.decembrī atbildētājs tiesā iesniedza maksājuma uzdevumus, kas apliecina, ka viņš 2013.gada 13.augustā Ls 30 apmērā, 2013.gada 10.septembrī Ls 70 apmērā un 2013.gada 10.decembrī Ls 70 apmērā veica maksājumus prasītājai.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina redzams, ka prasītāja parāda aprēķinā nav ietvērusi 2013.gada 10.decembrī veikto maksājumu Ls 70 apmērā.

Tā kā tiesā ir saņemts dokuments, kas apliecina daļēju parāda samaksu – Ls 70 apmērā, tad tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenama neatmaksātā parāda pamatsumma Ls 668,26 apmērā.

Saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 3.panta otro un trešo daļu sākot ar *euro* ieviešanas dienu, *euro* vienlaikus ievieš skaidras, bezskaidras un elektroniskās naudas norēķinos. Beidzoties vienlaicīgas apgrozības periodam, vienīgais likumīgais maksāšanas līdzeklis Latvijas Republikā ir *euro*. Atbilstoši minētā likuma 4.panta otrajai daļai sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro.*

Tādējādi latos norādītās summas pārrēķināmas no latiem *euro*. 2014.gada 1.janvārī pievienojoties eiro zonai neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz eiro 1 EUR ir 0,702804 LVL.

Tātad no atbildētāja prasītājas labā piedzenamais pamatparāds sastāda 950,84 *euro* (668,26 / 0,702804 = 950,84) apmērā.

Civillikuma 1720.panta 2.punktā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Savukārt, Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

No prasības pieteikumā iekļautā parāda aprēķina izriet, ka līgumsods par maksājumu kavējumu aprēķināts par laika posmu no 2009.gada 17.septembra līdz 2010.gada 17.jūlijam.

No aizdevuma līguma redzams, ka puses vienojušās, ka par līgumā par parāda samaksu noteikto maksājumu termiņa neievērošanu tiek aprēķināts līgumsods 0,25% dienā no nesamaksātās naudas summas. Ņemot vērā, ka atbildētājs pieļāvis maksājumu kavējumu, kā arī nav apstrīdējis līgumsoda nosacījumus, tiesa atzīst, ka ir pamats līgumsoda piedziņai, kas, saskaņā ar prasītājas norādīto aprēķinu, ir Ls 42,23 apmērā jeb 60,08 *euro* (42,23/0,702804 = 60,08) apmērā .

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus, līdz ar to atbildētāja lūgums noraidīt prasību, jo viņam ir finansiālas grūtības, nav pamatots un nav apmierināms.

Ceļot prasību tiesā, prasītāja samaksājusi valsts nodevu Ls 117,07 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājas labā no atbildētāja piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva Ls 117,07 jeb 166,57 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 jeb 4,69 *euro* apmērā, kopā Ls 120,37 jeb 171,26 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda cita starpā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Likumisko procentu apmērs noteikts Civillikuma 1765.pantā.

Pamatojoties uz minēto, tiesa noteic prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no neatmaksātā pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Civilprocesa likuma 204.^{1} pantā noteikts, ka taisot spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 97., 189.-193., 195., 204.^{1},250.^{25}, 250.^{27} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

maza apmēra prasību par naudas piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu AS „Citadele banka”, reģistrācijas Nr.40103303559, labā pamatparādu EUR 950,84 (deviņi simti piecdesmit *euro* un 84 centi) apmērā un līgumsodu EUR 60,08 (sešdesmit *euro* un 08 centi) apmērā, kopā EUR 1010,92 (viens tūkstotis desmit e*uro* un 92 centi) apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu AS „Citadele banka”, reģistrācijas Nr.40103303559, labā tiesas izdevumus – valsts nodevu EUR 166,57 (viens simts sešdesmit seši *euro* un 57 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,69 (četri *euro* un 69 centi) apmērā, kopā EUR 171,26 (viens simts septiņdesmit viens *euro* un 26 centi) apmērā.

Noteikt AS „Citadele banka”, reģistrācijas Nr.40103303559, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, /personas kods/, likumiskos procentus – 6 % gadā, no neatmaksātās galvenā parāda summas.

Noteikt /pers. A/, /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2014.gada 14.augusts.

Tiesnesis J.Stūrmanis